

Федина В. В.,
к.е.н., доцент,
Кузнецов І. В.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Національна академія статистики, обліку та аудиту

СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ТРЕНДИ НАДАННЯ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ТА МОЖЛИВОСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ НА РИНКУ УКРАЇНИ

З точки зору сучасних тенденцій у фінансовому секторі, спостерігається значна трансформація парадигми надання банківських послуг. Якщо ще відносно недавно ініціація таких операцій, як відкриття депозитного рахунку або отримання кредиту, вимагала обов'язкової фізичної присутності клієнта у банківській установі, супроводжувалася тривалим процесом документообігу та очікуванням рішення, то наразі зазначені процедури можуть бути реалізовані дистанційно протягом кількох хвилин за допомогою мобільних пристроїв. Характерним прикладом є можливість оформлення кредитних продуктів або здійснення грошових переказів у режимі реального часу, навіть у ситуаціях тимчасової неактивності, таких як перебування в метрополітені. Це явище є відображенням одного з ключових трендів сучасної банківської справи — цифровізації.

Зазначений підхід забезпечує значну зручність для споживачів фінансових послуг, водночас надаючи переваги і банківським установам. Перехід до онлайн-формату сприяє оптимізації операційних витрат, прискоренню обробки запитів клієнтів та полегшує масштабування бізнесу. В Україні цей процес демонструє активну динаміку розвитку, проте слід зазначити, що рівень готовності різних банківських інституцій до повної інтеграції цифрових технологій є неоднорідним. Окремі установи зберігають орієнтацію на традиційні моделі обслуговування, де низка операцій потребує особистої присутності клієнта.

Розглядаючи аспекти впровадження безконтактних платіжних технологій, таких як Google Pay та Apple Pay, слід зазначити їхню поширеність серед європейських споживачів. В Україні ж, попри наявність відповідної інфраструктури та технологічної можливості, рівень проникнення залишається

відносно невисоким. Одним із стримуючих факторів є недостатня кількість терміналів, що підтримують технологію NFC, у торговельно-сервісній мережі. Крім того, значну роль відіграє психологічний бар'єр серед користувачів, пов'язаний з побоюваннями щодо безпеки фінансових операцій, що здійснюються за допомогою мобільних пристроїв.

Щодо персоналізації банківських послуг, яка передбачає адаптацію пропозицій на основі аналізу фінансової поведінки клієнта (зокрема, регулярних витрат та доходів), в Україні цей підхід перебуває на етапі становлення. Попри окремі ініціативи великих банків щодо кастомізації продуктів, домінує практика масових пропозицій, що не враховують індивідуальних потреб споживачів. Втім, слід констатувати зростання тенденції до впровадження персоналізованих рішень, хоча це ще не набуло статусу загальноприйнятого стандарту [1].

Перспективним напрямом розвитку банківської сфери є інтеграція технологій розподіленого реєстру (блокчейн) та децентралізованих фінансів (DeFi). Хоча наразі вони не становлять прямої альтернативи традиційним фінансовим інститутам, їхній потенціал у створенні нових можливостей є значним. Серед потенційних переваг можна виокремити автоматизацію процесів документообігу, підвищення безпеки платіжних операцій та скорочення часу проведення транзакцій. В Україні впровадження зазначених технологій перебуває на етапі експериментальних досліджень, проте окремі банківські установи вже демонструють зацікавленість у тестуванні та імплементації окремих елементів [2].

Важливим трендом є також концепція відкритого банкінгу (Open Banking), що передбачає надання банками стандартизованих інтерфейсів прикладного програмування (API) для сторонніх компаній [3]. Це створює сприятливе середовище для розвитку фінтех-сервісів, які можуть пропонувати інноваційні фінансові продукти та послуги, використовуючи існуючу банківську інфраструктуру. В Україні ініціативи у сфері відкритого банкінгу перебувають на початковій стадії, проте вже спостерігаються перші практичні результати. Зокрема, з'явилися сервіси, що агрегують інформацію з рахунків клієнтів у

різних банках в єдиному інтерфейсі, що забезпечує підвищену зручність управління особистими фінансами.

Спостерігається тенденція інтеграції банківських послуг у сторонні цифрові платформи. Зокрема, користувачам надається можливість оформлення кредитних продуктів безпосередньо під час придбання товарів на онлайн-маркетплейсах або придбання страхових полісів при бронюванні транспортних квитків. Така інтеграція забезпечує спрощений доступ до фінансових послуг та підвищує їхню доступність для широкого кола споживачів. В Україні ця тенденція перебуває на початковому етапі розвитку, проте наявність окремих успішних кейсів свідчить про її потенціал у майбутньому.

Пандемія COVID-19 стала значним каталізатором прискорення цифрової трансформації в банківському секторі. Обмеження фізичного переміщення та необхідність дистанційного обслуговування клієнтів зумовили активний перехід банківських установ в онлайн-середовище [4]. Це, зокрема, призвело до розвитку концепції повністю цифрових банків (digital-only banks, необанки) [5], що функціонують виключно в онлайн-просторі та є особливо привабливими для молодого покоління, яке віддає перевагу цифровим каналам комунікації та сервісу.

Таким чином, ключовими трендами сучасної банківської сфери є цифровізація, персоналізація клієнтського досвіду, розвиток відкритих банківських систем, інтеграція фінансових послуг у зовнішні платформи та впровадження новітніх технологій [6]. Україна має значний потенціал для подальшого розвитку в цьому напрямку, проте для його реалізації необхідно подолати низку технічних, регуляторних та психологічних бар'єрів. Окремої уваги потребує забезпечення належного рівня кібербезпеки в умовах зростання кількості та складності онлайн-сервісів.

Список використаних джерел

1. Недашківський, В. (2023). *П'ять «технологій майбутнього», які використовують банки*. URL: <https://finance.ua/ua/goodtoknow/5-tehnologij-jaki-vykorystovuuut-banky>

2. ТАСКОМБАНК. (2023). *ТАСКОМБАНК у звіті щодо пілоту з випуску електронних грошей рекомендує впровадження блокчейну для зміни платіжного ландшафту України*. URL: <https://tascombank.ua/news/63c12725fa1085001242d53d>

3. Шаренко, М. С. & Добрунова, К. В. (2025). Open Banking в Україні: потенціал розвитку та переваги для споживачів. *Аналітично-порівняльне правознавство, 1*, 552-556. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.01.92>.

4. Федина, В.В. (2021). Цифровий банкінг: сутність та перспективи розвитку в Україні. *Економіка і управління, 3*, 105-112. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econupr_2021_3_15

5. Федина, В. В., & Богріновцева, Л. М. (2022). Необанки: світовий досвід та вітчизняна практика. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, (6)*. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-6-08-02>

6. Semenog, A., Medvid, A. & Dmitrishyn, D. (2024). Assessment of the use of digital banking as a part of banks' credit management system in Ukraine. *Economic Sustainability and Business Practices, 1(2)*, 30-39. <https://doi.org/10.21272/esbp.2024.4-04>

Федорчук О. С.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Терещенко М. М.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

На сучасному етапі інформаційно-комунікаційні технології проникли у всі сфери нашого життя – освіту, медицину, економіку та навіть у дозвілля. Не оминули їхнього впливу і державні структури. Станом на сьогодні в Україні більшістю державних послуг можна скористатися дистанційно, за допомогою мережі інтернет та смартфона або комп'ютера. Зокрема діє сервіс «Дія», що надає можливість мати електронну версію власних документів, зокрема українського та закордонного паспортів, водійського посвідчення, документів